

ALBINA

REVISTA ENCICLOPEDICA POPULARA

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an: în țară	Lei	5
străinătate	"	8
Un număr		15 bani.

SUMAR:

P. S. Episcop Silvestru, Scrisoare către un învățător.—*G. Coșbuc*, Dulgherul și Fierarul.—*P. G.*, Serbarea Floriilor.—*G. A.*, Academia Română.—Biblioteci școlare.—*Eniū Bălțeanu*, Moș Ion Talmier.—*Un profesor*, Universitățile rurale din Danemarca.—Foișorul lui Mavrocordat.—*G. A.*, Tolstoi.—*G. C.*, Kiseleff și Mehedințeanul.—Șloim și Rabi.—Danțul și urcarea dealurilor.—Informațiuni științifice.—Sfaturi practice.—Conferințele populare.—Act de mulțumire.—Adrese către redacție.—Intimplările Săptămânii.—Informațiuni.—Poșta redacției.

Ilustrațiuni: Intrarea în Ierusalim.—Primii membri ai Academiei.—Tolstoi (portret).—Biserica sf. Gheorghe-Noū din București cum eră în 1838.

Scrisoarea P. Sfințitului Episcop Silvestru al Hușilor

Către un învățător.

Iubitul nostru fiū în Domnul,

ici nu ne amintim să ve fi vėđut vr'odată, nici nu cunoșcem de sīn-teți tīner sau bătrīn; avem īnsă datoria și chemarea să ve dăm părintescile nōstre sfaturi, și credem că, dacā pāmīnt evāngelic și pāmīnt bun va fi sufletul și inima vōstră, sēmīnța ce noi sēmānām, īși va dā la vreme rodul dorit.

Sciut este tuturor, iubitul nostru fiū, că *dorințele nobile și faptele bune sīnt mai lăudate și mai plăcute* de cât pornirile pātimașe și lacome, precum īmplinirea datoriei mai bună este de cât nepăsarea, dragostea mai bună de cât ura. Ace-

stea nimeni nu le tăgăduiește și credem că le știți. Iar noi dicem mai mult, că *noblețea sufletului, dragostea și faptele bune*, ele înșile sînt *nisce datorii* ale omului, fiind chiar și caracteristica lui distinctivă, față de animale.

Menirea omului nu este a face răul ci binele. Răul se nasce din prisosul de libertate dată omului de Dumnezeu, ca să-î vadă și să-î judece vrednicia sau nemernicia, față de legile Lui.

A împlini omul aceea ce este silit prin lege să facă prin locul ce-l are în societate, prin cuvîntul său chiar, este o datorie; neîmplinirea datoriei este calcare de lege, este lipsă de respect către sine însuși.

Darurile sau talentele și misiunile oamenilor în lume sînt felurite. Fericit este cel ce-și înmulțesce talantul și-și împlinesce misiunea în conștiință, — acela e slugă bună, acela intră întru bucuria Domnului, ale cărui legi le îndeplinesce.

Dar lumea întru cel rău zace; oamenii sînt supuși ispitelor și chiar căderilor de tot felul. Iar ca să nu cadă, trebuie să te lupti din răspuțeri cu dorințele spre rău și cu răul însuși; și după cum dice Apostolul, trebuie să-ți încingi mijlocul cu adevărul și în zaua dreptății să te îmbraci; și numai cel ce va avea sufletul tare ca să se împotrivescă pornirilor nedrepte, și se va lupta și va răbdă pentru adevăr și drept pînă în sfîrșit, numai acela se va mîntui, și va putea să dică cu Apostolul: *Lupta cea bună m'am luptat, călătoria am săvîrșit, credința am păzit*, iar mai departe, mi-se gătesce cununa pe care îmi va da-o dreptul judecător. De alt-fel Domnul tot-d'a-una vine în ajutorul celor ce în adevăr îl caută pre El, pentru care dice: *Iată stau la ușă și celui ce va veni și va bate îi voi deschide și locaș la dînsul voi face*, adică îl voi ajuta. *Luați jugul mîeiu peste voi și vă învățați de la mine*, dice Domnul, *că sînt blind și smerit cu inima și veți află odihnă sufletelor vîstre*; și nu este greu de dobîndit acesta, cînd omul voiesce să-I îndeplinescă porunca ce dice: *Faceți altora*

ceea ce voiți să vă faceți și vouă alții. Cumpănă de dreptate mai bună de cât acesta nici poate să mai fie. Când omenii dintr'a lor voință ar urmări fără silă acest sfânt și bun dreptar, n'ar mai fi nevoie de atâtea și atâtea legi omenesci, care să statornicescă legăturile dintre om și om; căci ele de la sine ar fi statornicite.

Iar într'o comună, cine mai mult de cât cel ce învață pe alții, de cât Preotul și Invățătorul e chemat să dea pildă de urmare a unor asemenea sfinte învățături? Cine mai mult de cât aceștia trebuie să se ferescă de orî-ce nedreptate; cine mai mult de cât aceștia trebuie să se lupte împotriva tuturor pornirilor rele și a patimilor, care înjosec pe om și-l fac nefericit pe lumea asta și pierdut pe lumea cea-l-altă?

Sfântă și grea este chemarea celui ce e dator a învăța pe alții, dar mare va fi răsplata lui.

Intr'o comună rurală, Preotul și Invățătorul sînt sarea morală și lumina poporului. Și vaî când sarea se va strica și lumina se va întuneca! Vaî când mai ales acești doi luminători, învăluiți în negura pornirilor rele și bătuți de vînturile intereselor lumesci, vor lucra unul împotriva altuia! Atunci lumina întuneric va fi și sarea va fi otrava peririi și pentru alții; atunci după dicerea Sf. Evanghelii: *Vaî de cel ce să smintesce, dar mai vaî de acela prin care vine smintela!*

Poporul de la țară, mai lesne învață din cartea vie a faptelor altora, și mai ales a celor care au chemarea a da pilde bune. El se uită la Preot și la Invățător ca la omeni cu câte patru ochi; ca la omeni cari lucră după lege și pravilă, care știu carte, și decî care trebuie să nu greșescă. De aceea când le ved faptele, orî-cum sînt ele, unii îi imităză dicînd că ei avînd patru ochi știu ce fac, iar alții, — cei mai bătrîni, dacă faptele lor sînt rele, oftăză dicînd: Venit-a și vremea de apoi!

Dar poate să dică invățătorul că datoria lui e să învețe pe copiii numai carte și să le desvolte inteligența? Rău și-ar înțelege atunci chemarea învă-

țătorul; căci numai desvoltarea minții, fără a simțului moral religios, dacă se face, face pe om nenorocit, iar nu norocit în viață. Ceî mai mari făcători de rele și înșelători au mintea foarte ageră și ascuțită, sînt foarte deștepți; dar sînt ei norociți, sînt ei folositori țării în care trăiesc? Numai cînd mintea omului se cultivă în proporție cu simțimîntul moral-religios, învățătura pôte fi folositoare. Dovedit este că învățătura fără moralitate este ogorul mărăcinilor, nu al grîului.

Cine e primul educator al copiilor? Mama, familia. Dar al doilea? Învățătorul. Și care e calea cea mai bună pentru ca copiii să-și pôtă apropria învățătura mamei și a învățătorului? Pilda.

Mama și tata, învățătorul și preotul, nu numai în case, nu numai în școlă, nu numai în biserică, trebuie să fie pilde de bună cuviință și fapte bune, ci peste tot locul. Orî în întruniri familiare, orî în adunări publice — religioase sau sociale, orî mergînd pe cale, orî vorbind orî mîncînd și bînd, tôte trebuie să le facă, gîndindu-se că sfînta lor chemare este să dea lumiî, alte mame și alți tați, alți cetățeni bunî patrioți, alți bunî creștini, alți oameni deprinși în fapte bune și drepte, — omeni înțelepți. Iar adevărata înțelepciune nu este de cît acolo unde poruncile Dumneedeesci se aduc la îndeplinire. Mama și tata, învățătorul și preotul trebuie să stăruiască cu vreme și fără vreme, ca fiii lor trupesci ca și fiii lor intelectuali și morali să crească *în frica de Dumneedeu, care este inceputul înțelepciunii*. Învățătura și chiar credința adevărată și dréptă, fără fapte bune puțin folosesce. *Ara-tă-ți credința ta din faptele tale*, dice Apostolul. *Cela ce va face și va învăța, acela mare se va chema și răsplata dreptului va lua*, ne învață sfînta Scriptură.

În adevăr, iubitul nostru, greu lucru este de a formă omeni bunî pentru viitor, omeni folositori sie-și și țării lor; dar fericite de cei ce stăruiesc și într'acesta și-ajung la țintă.

Și cînd învățătorul și preotul, fie învățînd, fie

lucrând pentru orî-ce bine obşteasc, dovedesc dragostea lor unul către altul și către toți, izbînda este tot-d'a-una a lor. Ei trebuie tot-d'a-una să fie uniți în cuget și simțire ca să facă fericirea morală și materială a poporului din comuna lor ; și cu atît mai mult cînd învățătorul e și episcop al bisericilor dintr'o parohie.

Fie dar ca acești factori principali ai propășirii unei comune, învățătorul și preotul, de a pururea să lucreze în deplină înțelegere pentru binele poporului ei, pentru buna stare a bisericilor din ea.

Darul și bine-cuvîntarea Domnului nostru Isus Christos, fie de a pururea cu tine, iubite învățător, întărindu-te și călăuzindu-te cu pace spre tot lucrul bun.

DULGHERUL ȘI FIERARUL

— Legendă din popor —

Se vremea cînd Iudeii rîstigniau pe Christos, Maria, mîncăsa, nu scia unde e fiul ei și-l căută prin țară.

Și s'a întîlnit cu un dulgher și l-a întrebat de unde vine ?

— Viu din Ierusalim.

— Și n'ai vădut pe fiul meu, pe Christos ?

— Ba l-am vădut. Uite, eu cu barda asta i-am cioplit crucea. Și n'am neteșit lemnul, ca să-l dóră mai tare spatele cînd îl vor întinde pe lemn...

Și a început Maria să plîngă și-a blestemat pe dulgher, să muncescă anul întreg și să n'aibă spor la lucru, să se trudescă tot anul pînă câștigate banul.

Și mergînd mai departe s'a întîlnit cu un fierar. Și l-a întrebat și pe el, dacă n'a vădut pe Christos.

— Ba l-am vădut. Uite eu, cu mîna mea, i-am făcut cuiele de prin mîni și de prin picioare. Și din ce mi-au spus Ovreii să fac cuiele mai mari, eu tot mai mici le-am făcut, ca să nu-l dóră tare pe Christos.

Și Maria a început să plîngă și mai tare, și-a bine-cu-vîntat pe fierar, să-î fie lucrul tot-d'a-una cu spor și să aibă noroc la lucru și de-abîă să dea o dată cu ciocanul și să-î vie gata banul.

George Coșbuc.

DUMINICA FLORIILOR

In evanghelia lui Matei cap. XXI se spun următoarele: «Și când se apropiară de Ierusalim și veniră la Bet-fughe la muntele maslinilor, atunci trimise Iisus pe doi ucenici dîcîndu-le: mergeți în satul ce este înaintea voastră și îndată veți afla o asină legată și un mînz cu dînsa; deslegînd aduceți la mine. Și dacă cine-va vor dîce cevă, spuneți că Domnul are trebuință de ele și îndată le va trimite. Iar acesta s'a făcut ca să se împlinescă ce s'a rostit prin profetul care dîce: *Spuneți fiicel Sionului, iată împăratul tîu vine la tine, blind și călare pe asin și pe mînz, fiul celui de sub jug.*

Ducîndu-se dar ucenicii și făcînd după cum le poruncise Iisus, aduseră asina și mînzul și-și puseră d'asupra lor veștmintele și el să așeză pe dînsule. Iar partea cea mare de glôtă așternéu vestmintele lor pe cale și alții tăiau ramuri de copaci și așternéu pe cale. Și glôtă care mergea înaintea lui și care venia după dînsul strigau dîcînd: *Osana Fiul lui David, bine cuvîntat este cel ce vine în numele Domnului, Osana în cele de sus.* Și intrînd el în Ierusalim se mișcă tótă cetatea dîcînd: Cine este acesta? Iar glôtele dîcîu: Acesta este profetul, Isus din Nazaretul Galilei.»

Poporul aștepta și a întîmpinat pe Iisus cu flori și cu ramuri, fiind că vedeă în el pe adevăratul Mesia.

Amintirea aceste intrări triumfale a lui Iisus în Ierusalim se serbeză de către biserica creștină din cea mai adîncă anticitate.

X.

Intrarea în Ierusalim.

ACADEMIA ROMÂNĂ

m anunțat în No. trecut că înalta noastră instituție culturală, *Academia* și-a deschis sesiunea anului 1898.

Credem interesant pentru cititorii noștri să reamintim în scurte cuvinte istoria acestui așezământ de la întemeiere pînă în zilele noastre.

La 1 Aprilie 1866 Locotenența Domnăscă (după retragerea lui Cuza la 11 Februarie și pînă la venirea principelui Carol așezământul țara trei locoșitorii de Domn) a dat un decret prin care instituie: *Societatea literară română*.

Alte societăți literare

Încercări de formarea unor societăți literare s'a făcut de Români — pe cât se poate pînă acum ști — încă de pe la sfirșitul vécului trecut. Ast-fel la 1795 se întemeieă *Societatea filozofică a némului Românesc în mare prinșipatul Ardélului*.

La începutul secolului nostru găsim două societăți: la 1815 *femeile Române* din Pesta făcură o societate care avea de scop să adune un fond pentru construirea de școle; la 1836 Eforia școlilor din Bucuresci înființă *Comitetul literar*, care avea ca misiune să stabilăscă regulele gramaticeii românesci.

Prima epocă a Academiei.

Societatea literară înființată la 1866 avea de scop: 1. să hotărască ortografia limbii românesci; 2, să facă gramatica limbii române; 3, să lucreze dicționarul limbii române.

Primii membri fură numiți de guvern din tôte ținuturile locuite de Români; prin urmare avea un caracter *nașional* tinzînd la *unitatea limbii noastre și a literaturii*.

Din cauza holereii, prima întrunire a societății s'a făcut la 1 August 1867.

Ast-fel a funcționat societatea pînă la 1879, când prin legea de la 27 Martie, s'a declarat de Institut Nașional sub numele de *Academia Română*.

Primii membri.

Primii membrii numiți de guvern pentru a întemeia Academia au fost: *V. Alexandri* (Moldova), *Vincențiu Babeș* (Banat), *Gheorghe Bariș* (Transilvania), *I. Caragiani* (Macedonia), *T. Cipariu* (Transilvania), *D. Cozacovici* (Macedonia), *Ambrosiu Dumitrovici* (Bucovina), *Eliade Rădulescu* (Muntenia), *Ștefan Gonată* (Basarabia) (1), *Alexandru Hasdeu* (Basarabia), *Iosef Hodoș* (Maramureș), *Al. Hurmuzachi* (Bucovina), *Nicolae Ionescu* (Moldova), *August T. Laurian* (Muntenia), *Titu Maiorescu* (Moldova), *I. C. Massimu* (Muntenia), *Andrei Mocioni* (Banat), *Gavril Munteanu* (Transilvania), *Const. Negruzzi* (Moldova), *Alex. Roman* (Maramureș), *C. A. Rosetti* (Muntenia), *I. G. Sbiera* (Bucovina) (2), *Const. Stamatii* (Basarabia), *I. Străjescu* (Basarabia), *V. A. Urechia* (Moldova).

Primul fond.

Primul fond al Academiei Române a fost darul de 5.000 de galbeni lăsat în anul 1860 de către *Evanghelie Zappa*, un grec care a trăit mult timp în țară la noi și a făcut avere. El spunea că suma dăruită va sluji ca «fond pentru limba și literatura română a prea iubiților noștri frați și fii ai Patriei mele adoptive.» Prin testamentul său, Zappa mai dispune să se dea din venitul averii sale câte 1.000 de galbeni anual «pentru dezvoltarea limbii române.»

Primele lucrări.

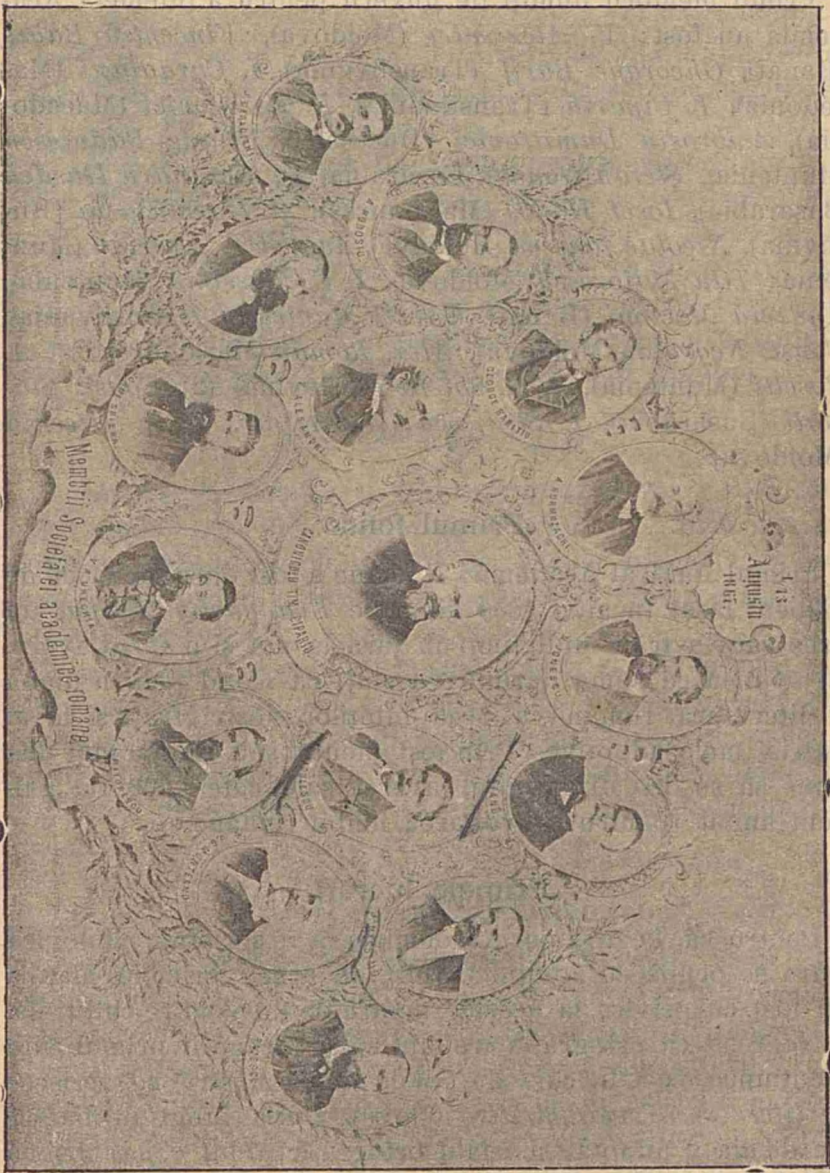
Pentru că, la origine, Academia era o societate filologică (care se ocupa cu studiul limbii), de aceea primele lucrări au fost cu privire la această ramură de dezvoltare culturală.

Negreșit că ortografia trebuia să le atragă în primul rând atențiunea, căci în curs de secole limba noastră se scrisese cu *litere vechi* sau *cirilice* (slope). După lungi debateri, Academia a adoptat sistemul ortografic al lui *Cipariu* și cu această ortografie a tipărit ea publicațiile sale pînă la 1880.

În 1867 Academia a premiat Gramatica lucrată de *Cipariu*.

(1) Numit după demisionarea lui Dumitrovici.

(2) Numit după demisionarea lui Stamatii.

primii membri ai Academiei.

În 1870 — 71 s'a lucrat și s'a tipărit *proiectul de Dicționar*, sub conducerea a doi distinși membri: *A. T. Laurian* și *I. C. Massimu*.

Traduceri din autori clasici.

O literatură, fie cât de bogată, are nevoie de cunoșcerea operilor produse în alte literaturi. Așa fac Francesii, cari au în limba lor traduse cele mai importante lucrări străine; așa fac Nemții, etc. Este natural ca pentru noi să fie și mai mult trebuincioasă cunoșcerea literaturilor străine, căci ce s'a produs în românește sînt prea puține și în mare parte slabe, cum se și pute aștepta de la un popor care d'abiă ieșise din întunecimile necivilizației.

De aceea Academia se gîndi să încurajeze prin premii traducerile din autori străini, latini și greci, și multe lucrări se publicară de Academie.

Publicațiuni istorice.

Acastă înaltă instituție a înțeles că ea trebuie să fie păstrătoarea tesaurelor trecutului nostru și de aceea s'au început a se tipări fie scrieri de ale vechilor noștri istorici, ca *D. Cantemir*, *Miron Costin*, *Bălcescu*, dar și documente de tot soiul. Acesta, în bogata colecțiune *Hurmuzachi*, după numele marelui patriot Bucovinean care a dăruit Academiei vre-o 3.000 de documente foarte importante.

Reorganizarea Academiei.

În anul 1879 Academia a încetat de a mai fi o societate exclusiv filologică. Ea deveni *Institut Național* cu trei secțiuni:

1) Secțiune literară-filologică; 2) secțiune istorică-arheologică; 3) secțiune a științelor naturale.

Membrii ei se adună în fie-care Vineri; dar se înțelege că la aceste adunări nu sînt de obicei de față de cât cei locuitori în Bucuresci.

O dată pe an se întrunesc *sesiunea generală*, vin toți membrii din toate părțile; se face darea de sémă despre tot ce a lucrat Academia în cursul anului și se acordă premiile pentru diferite scrieri pentru cari s'a publicat concurs.

Noua ortografie.

În anul 1880 -- 81 Academia a renunțat la vechea ei sistemă ortografică — care eră foarte complicată și foarte grea — și a adoptat nisce principii mai lesnicioase.

Regulele stabilite de ea au fost impuse de Minister în toate școlile noastre pentru ca toți Români să scrie la un fel.

În anul 1895 s'a făcut încă o simplificare. S'a decis să nu se mai puie *u* mut la sfârșitul vorbelor (să se scrie *cal, om, drum*, nu *cală, omă, drumă*.)

Noul dicționar.

Proiectul de dicționar făcut de Laurian și Massim nu satisfăcea pe cei mai mulți dintre membri, mai ales din cei noi intrați, (căci îndată după constituire, locurile vacante s'au completat prin alegeri); de aceea au hotărît să se lucreze un alt dicționar care să cuprindă mai ales *limba poporului*. M. S. Regele, președintele de onoare al Academiei, a oferit o sumă anuală cu care să se lucreze și să tipărească dicționarul, care avea să se numească «*Etymologicum magnum Romaniae.*»

Acastă lucrare monumentală a fost încredințată d-lui B. P. Hasdeu.

D-sa a lucrat pînă la litera B. În sesiunea trecută Academia a decis să se lucreze și un dicționar mai mic, care să se pótă termina mai curînd.

Premii.

De la întemeierea ei pînă ađi Academia a acordat diferite premii de o valoare foarte însemnată pentru deosebite cărți; fie tipărite de autorii lor, fie trimise ca manuscrisuri și tipărite de Academie.

Biblioteca.

Biblioteca Academiei este cea mai bogată din țară. Cuprinde pe lîngă un foarte mare număr de volume tipărite, și multe manuscrisuri originale românesce din timpurile cele mai vechi; un însemnat număr de peceti, gravuri, monete și hrisóve de la diferiți Domni.

Averea Academii.

În anul 1891 averea Academiei se ridică la suma de 2.457.840 de lei; astăzi a ajuns la aproape 9 milioane.

Concluziune.

Iată ce dice d. D. Sturdza, secretarul general al Academiei, în raportul său despre activitatea acestei instituții:

Națiunea Românească întrégă are privirile ațintite asupra noastră, ea așteptă lumină de la Academia Română; ea ne ajută și ne însuflețește.

Participarea Auguștilor noștri Suverani și a Principelui Moștenitor la lucrările noastre, interesul viu ce Ei pörtă acestei instituții naționale, sînt un stimulent mai mult pentru a mări activitatea noastră.

Să lucrăm dar și să încurajăm lucrările celor ce muncesc și cugetă pentru Români, ca ast-fel să rămînem în orientul Europei tot-d'a-una un focar netăgăduit și influent de cultură și să întărim credința și convicțiunea tuturor, că Români sînt la Dunărea de jos cei mai energici muncitori în domeniul sciințelor și al artelor, cei mai neobosiți propagatori ai civilizațiunii.

G. A.

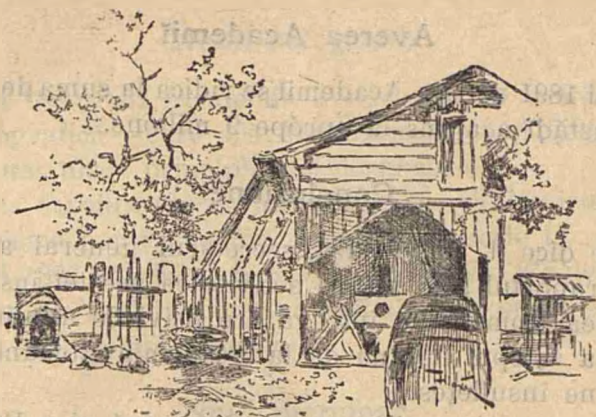
BIBLIOTECI ȘCOLARE

D. N. Pandele, învățător în cătunul Șindrilară, comuna Mera, plasa Gârlele (Putna), a luat laudabila inițiativă de a înființă o bibliotecă pe lingă școla din acel cătun.

Pentru această rögă pe toți d-nii autori și editori, să-i dea sprijin pentru realizarea acestei idei.

*

D. D. A. Alexandrescu, învățătorul din comuna Negrescii-Dobreni (Némțu) rögă pe d-nii autori și editori să bine-voiască a-i trimite cărți pentru biblioteca ce a înființat pe lingă școla din acea comună.

Moș Ion Talmier

SAŬ

Cospodăria unui țăran Frances.

and scap de ocupațiunile din oraș, îmi place să vizitez sate, să staŭ de vorbă cu sătenii, să cunosc nevoile și ideile lor.

Acésta am făcut-o și prin țările străine, în cari am putut sta un timp mai îndelungat. Ast-fel, în Germania, am cutreărat mai multe sate d'împrejurul Berlinului și, în Franța, satele de din vecinătatea orașului Toulouse. Dorind însă a cunoște sate franceze depărtate de orașe m'am înțeles cu d-l Toma Talmier — profesor de gimnaziu la Toulouse, dar ai căruî părinți erau țărani, în satul Ambre, — să-mi inlesnescă ocașia pentru acésta, în vacanța cea mare a școlilor, care ține de la 20 Iulie pînă la întâia Duminică din Octombrie.

* * *

Către sfârșitul lui Septembre, plecai din Toulouse și, după o călătorie de 15 ore, făcută parte cu trenul și parte cu diligența, ajunsei la orașelul Lavaur, unde m'așteptă d-l Toma Talmier, c'o brișculiță, cu 2 rôte înalte de tot și așa de puțin încăpătore c'abia aveau loc doi inși, dar la care era înhămat un cal mare. De osia ei era atârnat un cufăr cu tirguiele.

Ne suirăm în *tilbury*, așa numia el brișculița, și o întin-serăm la drum pe o șosea ca'n palmă, plantată cu arbori roditori, cari formaū o alee de tōtă frumusețea în tot lungul drumului. Unii pomi, mai cu sēmă merii, erau încărcați de fructe, de ți-era mai mare dragul să-î privești și cu tōte astea nimeni nu le atingea. Fructele erau vîndute de comune prin licitație. Calul sbură cu noi pe șoséua care șerpuia printre arături, crânguri, grădini și sate. Timp de patru ore, cât ținū acest drum, fū un deliciū încântător pentru mine. Nu sciam ce să admir mai mult : șoséua cu aleele sale, ogórele și crîngurile regulate, orî simetria satelor cu grădinele și pometurile lor ?

La *Satul nou*, oprirăm să răsufle calul. Tovarășul mieū îl șterse iute de sudóre, îi aruncă o pătură pe spinare, apoi îi puse în cap o gălétă cu cartofi și tărițe muiate, din care animalul îmbucă c'o lăcomie de-ți făcea poftă și satul să fi fost.

În fața hanului, era atelierul fierarului comunei, unde meraserăm să privim pină să resufle calul. D-l Toma, profesorul, dădū mîna cu fierarul, recomandându-mē și pe mine. Fierarul aveā un lucrător și patru ucenici, băieți din sat, care isprăvisc șcōla. În lucru erau un grilaj de fier pentru mormînt, o grapă, un plug, o bróscă de ușă și altele. Meraserăm și la tîmplărie, care era alături, unde dete-răm de asemenea mîna cu maiestru, la care lucraū douā calfe și trei ucenici, toți fi de sătenii, avēnd șcōla comunală. Eī lucraū scaune, dulapuri, uși și cercevele. Atāt fierarul cāt și tîmplarul ne învitară în casă spre a gusta cāte un pāhăruț de vin cu mere, dar refuzarăm, fiind ora înaintată. Casele acestor maestri, după șcōlă, primărie și lo-cuința preotului, erau cele mai chipeșe din tōtă comuna.

Plecarăm. Șoséua cea minunată și frumusețea priveliscei ne încântaū așa de mult, că nici nu prinserăm de veste, cānd parcurserăm restul drumului, care ținū aprópe douā ore.

Un bătrîn înalt și plin de viață, se apropiā de noi cu zimbetul pe buze, ne strânse țapăn mîna și ne spuse *bine ați venit*, din tōtă inima. Era moș Ion Talmier, tatăl d-lui Toma Talmier, profesor. Un argat ajută la deshămarea calului, îl șterse de nădușelă, îl acoperi cu pătura și-i puse

în cap găleța cu mâncare. Bătrînul ordonă argatului să înhame calul la carul încărcat cu saci pentru möră, iar când se va întörce de la möră, să puie șaua pe negru și să se repedă la cumătru Dumitru, din satul vecin, ca să-i ducă scirea de sosirea mea.

În adevăr, în curte stă un car lung, dar numai cu două rôte fôrte înalte, încărcat cu saci, aranjați ca un purcoiu de fîn. E lucru afară din cale rar un car cu 4 rôte la ei.

Intrarăm în casă. «Să mergem în salon,» dîse moș Ion. Salonul era sala de mâncare, în mijlocul căruia se află o masă mare, înconjurată de bănci și scaune, tôte din lemn de fag, röse de vechi ce erau. La päreți erau trei canapele tot de fag și o etajeră pe care se află înșirate talere, farfurii, pahare, cesci și altele. Indată veni mama Maria soția lui moș Ion, c'o carafă de vin, iar Iosefina, fată cam trecută, fîca gasdei, aduse o tavă cu pahare, mere și cuțite. Pe când femeile îmi dau bună ziua, sosit și părintele Gavrilă, preotul satului, om deștept și vesel.

Inchinarăm cu toții câte un pahar de bună vedere, la care mai adăogărăm altele după puterile fie-căruia, despărțindu-le prin mai multe felii de mere, și prelungindu-le cu vorba. Petrecurăm ast-fel cam două ore, când se servi mîncarea.

Se întinse o pândă albă peste masă, se aședară talere, tarfurii, turculițe, cuțite, linguri, tôte bătrîne, ca și ospetării, apoi piine, brîndă, supă și rasol, de pasăre, linte cu șuncă de gâscă, friptură de vacă, smîntână și brîndă pröspătă, lapte închegat, compot, fructe de tot felul și în sfirșit cafea. În urmă steterăm de vorbă tot aci în salon. Bătrînul se retrase cel întiü, fiind ostenit.

Pe la ora dece, ne despărțirăm toți și mie mi se puse la dispoziție o cameră mobilată simplu dar curată. Un pat de lemn cu saltea de lînă și cu albituri curate, o masă cu un sfeșnic, două scaune, un dulap garderobă și o masă cu lighian; iată tot mobilierul camerei. Pe o masă se află două cărți religiose, cu numele Ion Talmier pe scörte. Una eră *Imitația lui Isus Christos* și alta *Carte de rugăciunt*. Când mă sculai a doua zi, observaî că ferestra din fund d'a-supra cîmpului, unde umblă un plug tras de negru singur și ținut de un om.

Eșind din cameră, luîu învitat în *salon*, unde m'aștepta laptele, caféua și smîntâna. Ai casei luase *dejunul*, numai d-l Toma rămăsese să mă însoțescă la acest dejun, când facui cunoscință cu cumătru Dumitru, venit într'adins.

(Sfîrșitul în No. viitor).

Eniu Bălteanu.

Universitățile rurale din Danemarca (1)

Ca orî-ce ideie nouă, propunerile lui Grundtviz fură, multă vreme, viū combătute, lumea cultă din orașe priviă ca periculōsă încercarea de a da o cultură mai superiōră țăranilor. De aceia trecu un număr de ani de la apariția cărții lui Grundtviz și pînă la întemeierea primei școle de acest fel; de aceea școlele cari în urmă se înființau treptat, nu erau bine vădute și statul nu le vine întru nimic în ajutor. Tot ce se făciă, se datoră numai și numai inițiativei private.

Prima școlă se înființă tocmai în anul 1843 la Rōdding, o mică localitate din nordul Schleswigului. Directorul școlei eră un simplu țaran. După acest modest început, școlele se înmulțiră repede, iar astăzi funcționază în Danemarca 56 asemenea institute, cu aproximativ 6000 de elevi anual.

Numărul adversarilor acestor așa numite universități rurale merge din ce în ce descrescînd, N'o fi lipsind nici astăzi omenii cari să privescă cu ochi răi emanciparea țaranilor din ignoranță, dar situația este totuși atât de schimbată, în cât statul subvenționează orî-ce școlă, când va vedeă că e frecventată de un număr de cel puțin 20 de elevi în cursul unui an.

Acest fapt dovedesce că autoritățile s'au convins pe deplin că aceste școle, în loc de a deveni centre periculōse și cuiburi de socialiști—precum păreau a bănui cercurile conducătore la început—sînt centre de cultură bine-făcătore, de adevărat și cald patriotism.

În afară de subvențiunile acordate de stat—subvențiunii ce variază după numărul școlarilor—tōte școlele sînt institute cu totul private. Orî-cine se bucură de drepturile politice în Danemarca și nu a suferit vre-o pedepsă infamantă, este în drept a deschide o universitate rurală și a o dirige.

(1) Veđi No. 25.

Firesce că omul nepregătit și nepriceput nu va riscă ușor capitalul său într'o asemenea întreprindere. El trebuie să se bucure de oreși-care renume, spre a pute atrage un număr de elevi; chiar atrăgându-și, dacă nu va fi în stare să se ție la nivelul celor-l-alte școle de același fel, ușor se va împrăști mica sa clientelă.

În adevăr, valoarea și renumele fie-căruia din cele 56 școle astăzi existente, atârână în totul numai de director. El le organizează, el își recrutează corpul didactic, el hotărăse cursurile de predat și modul cum să se predea; într'un cuvint el imprimă școlii sigiliul personalității sale.

Cu atât mai virtos atirână aproape totul de reputația ce a reușit să-și facă directorul și prin urmare școla, cu cât a intrat în moravurile Danejilor de a nu se înscrie numai la școlile din apropiere, ci mai mult, spre a cunoște alte părți ale țării lor și spre a se pune în contact cu alți compatrioți, la școle cât de îndepărtate. Astăzi, în oricare din școlile în ființă, sînt strînși la un loc țărani sau țărance din toate unghiurile țării. Ast-fel, în tineretele lor, țărani învață a-și cunoște țara și se pun în contact cu compatrioții lor din diverse puncte ale regatului. Orizontul lor de cunoștințe și de sentimente se lărgese și dacă n'ar fi de cât acesta, câștigul institutelor preconisate de Grundtviz, încă ar fi mare și de invidiat.

Toate școlile sînt internate. Unele din ele sînt aședate în adevărate palate anume construite și putend coprind pînă la 200 elevi. Băieții urmază, în curs de 5 luni (obicinuit de la Noembrie—Martie); fetele în curs de 3 luni (obicinuit Mai—Iulie.) Întreținerea o are fie-care școlar în schimbul unei sume de 40—50 lei lunar; pentru cei lipsiți de mijloce plătesc comunele. Școlarii se primesc de la vîrsta de 18 ani în sus.

De ore-ce programele depind de director, precum am notat mai sus, ele variază de la școlă la școlă. În genere, în școlile mai însemnate, sînt cursuri comune, la cari toți școlarii sînt chemați a urmă, și cursuri speciale, pe cari ei sînt liberi a și le alege după voie. Cursurile comune sînt cele de limba și literatura modernă, istorie, geografie și gramatică. În afară de acestea se țin atâtea cursuri oficiale—de agricultură, grădinărie, crescerea vitelor, matematică, fizică, literatură streine, etc. etc.—În cât mai nu ar fi posibil unui școlar să urmeze la toate.

Cea mai însemnată dintre toate școlile este cea de la Ascov, aproape de hotarul meridional. Acesta școlă este universitatea rurală propriu disă, a cărei programă este continuarea studiilor din cele-l-alte școle. Aci nu se primesc de cât elevi, cari au frecuentat o altă școlă. Între profesorii de la Ascov sînt oameni de știință din cei mai renumiți și apreciați. O particularitate a școlii

lei acesteia mume este că băieții urmăză aci în același timp cu fetele; cu toate acestea, de când școla există — și sint vre-o 30 ani de atunci — nu s'a ivit nici un singur eas de imoralitate.

Ceea-ce a surprins mult pe auditorii d-lui Benedictsen și te va surprinde și pe tine, iubite cititor, este faptul că mii de țărani se grămădesc spre a fi primiți în aceste școle, a căror absolvire nu le acordă nici un drept în Stat și nu le asigură nici un beneficiu imediat; ba încă aceste mii de omeni fac jertfe bănesci, plătind ei pînă la 50 lei pe lună și părăsindu-și casele și satele, numai spre a învăța carte și a se întorce mai luminați la cörnele plugului.

Te va mai surprinde de sigur obiceiul ce-l au țărani, după ce au urmat la o școlă superiöră și pöte chiar la Askov, să mai cöră să li se ție conferințe în comunele lor. În adevär nu arare ori, când se află de vre-o descoperire nouă în sciință, care ar puté fi de însemnătate pentru agricultura sau o industrie casnică, sau când se întâmplă vre-un fapt important de ori-ce natură, țărani dintr'o localitate sau alta se adreséză cu scrisöre la directorul unei școle superiöre, rugându-l ca, dacă are la îndemână un profesor priceput în cutare cestiune, să bine-voiască a-l invita să vie pe la ei, spre a-i lămurii. Ast-fel găsim în Danemarca și conferențieri ambulanti, cari de cele mai de multe ori, sint rugați a veni. În fie-care localitate există câte o sală mare, în care se găsesc gazete, unde se întrunesc ömenii spre a discuta cestiunile dilei și unde se pot țineä conferințe.

Cum de a putut ajunge lucrurile la un așa înalt grad de dezvoltare? Răspunsul e ușor de dat: aceste rezultate se datoresce școlilor rurale superiöre, ce au știut ele să inspire populațiunilor rurale interesul pentru sciință.

Când acéstă încredere e câștigată, programul e asigurat. Numai omul ignorant nu primesce nici o idee nouă, e refractar ori-cărui mers înainte. Omul cu öre-care cultură nu respinge idea nouă, caută s'o înțelegă, o discută, încercă și se folosește de ea. Țăranul ignorant și prin urmare necredător în sciința română, prin forța lucrurilor stabile, el nu înțelege să procedeze în lucrările sale alt-fel de cât cum a apucat de la moși, strămoși. În zadar cauți a-i dovedii că sint mijlöce mai potrivite de îngărășarea pămîntului de cât cele pe care le aplică, că s'au introdus pe aiurea sisteme mai raționale de lucrarea și cultivarea pămîntului; că vitele trebuiesc alt-fel îngrijite, el nu te crede, nu vrea să încerce; iar rezultatul e că țara nu produce atät cât i-ar permite mánosul sëu pămînt, că concurența cu produsele altor țări devin din ce în ce mai anevoiase, că acolo unde ar puté fi belșug, domnesce négra sărăcie.

Ce bine a prins țăranilor daneji gradul de cultură mai înaintată datorit școlilor lor superioare! Intr'un timp relativ scurt grânele lor scăduse cu totul în preț din cauza concurenței uriașe a grânelor din Rusia și America. Mizeria bătea la ușă. Atunci într'un timp relativ tot atât de scurt poporul dădă o nouă direcție puterii sale de producțiune și industriile agricole luară un avînt ne mai pomenit în trecut. Numai untul pe care-l exportă Danemarca aduce țării un venit de aproape 120 milioane de lei anual!

Starea țăranului danez este astăzi din cele mai înfloritoare. Satele sînt frumoșe, casele țărănesci solid clădite, mari, curate și practic mobilate. Țăranul se hrănește bine, are gospodărie alésă, citește și duce o viață de om cult. Spiritul de asociație e fôrte desvoltat și numeroșele sindicate pentru fabricarea și exportarea produselor constituiesc unul din elementele sale de tărie și progres. Interesant pentru starea culturală a Danemarcei este faptul că numărul analfabiților este de 4 la mie.

După modelul școlilor superioare din Danemarca, s'au înființat asemenea școli și în Norvegia, Suedia și Finlanda, avînd pretinderea aceleași urmări fericite.

D-l Benedictsen, își termină conferința, exprimându-și părerea că s'ar puté lucră, cu mulți sorți de isbîndă, și în România pentru propășirea țăranului prin înființare de școli rurale superioare. «Mi s'a obiectat de ômenii competenți în materie,» observă oratorul, «că numărul de analfabeți este încă prea mare în această țară și că aveți încă mult de lucru spre a realiza învățămîntul obligator, înainte de a vę puté gîndi la școlii superioare. Recunosc aceste dificultăți, cred însă că ar fi o greșală să așteptați acel timp încă îndepărtat când totă lumea va sci citi și scri. Date fiind calitațile superioare intelectuale ale poporului d-vôstră, ar fi un mare păcat să nu-l duceți cât mai curînd la lumină.»

Aceste cuvinte ale conferențiarului aũ fost subliniate de aplause unanime. Fie această adesiune a auditorului de bun augur pentru o cauză în adevsr mărėtų: înălțarea economică, intelectuală și morală a țăranului român.

Pe cînd straturile nôstre sociale orișenesci aũ făcut, or-ce s'ar dice, progrese însemnate, țăranul a rămas într'o stare de înapoierie îngrijitoare.

Nu ne facem iluziuni: fața acestei stări de lucruri nu pôte fi schimbată dintr'o di în alta. Dar dacă nu trebuie să ne gîndim la *Askov*, putem avea în vedere modistul început de la *Rödting*.

Școlii superioare s'ar putea altoi lesne pe instituția școlilor de adulți, care încep a prinde rădăcinii pe la noi. Ce câmp larg și

și roditor s'ar deschide acî institutelor private, inimelor gene; rîse și inteligențelor clare! Pöte fi astă-dî, în țara romînescă, o problemă mai însemnată de cît aceea a desrobirii din lanțurile ignoranței a aceluî căruia, cu drept cuvînt, i-s'a dis sprinjinul și «talpa țării?»

Tinerimii universitare celei tot-d'a-una entusiaste pentru cauzele mari proprietarilor, preoților, învățătorilor, tuturor ömnilor de bine le punem în vedere că «date fiind calitățile superioare intelectuale ale poporului romîn, ar fi un mare păcat să nu-l ducem mai curînd la lumină.»

Un profesor.

Foișorul lui Mavrocordat.

Fănestirea Văcăresci, adî penitenciar, a fost zidită la 1718 de fanariotul Nicolae-Vodă Mavrocordat. El a zidit mănăstirea cu scopul să-i fie citadelă. fiind-că boierii îl urau și el se temeă de răsunarea lor. Mavrocordat nu ieșîa din citadelă mai nici o dată; aveă oștirea în curtea mănăstirii și sta acolo închis, făurînd planuri contra boierilor pămîntenî. Mavrocordat își zidise însă și un palat în Bucuresci (pe locul unde e adî biserica din mahalaua Foișor, ruinele se ved și adî în curtea bisericii). În acest palat ședeă Döмна lui Mavrocordat. De la palatul dömnei pînă la Văcăresci, la locuința lui Vodă, eră zidită o galerie pe stâlpi, un coridor cu geamuri, lung de un kilometru. Prin acest foișor venîa Vodă să-și vadă soția, căci pe strade nu îndrăsnîa să iasă. Foișorul eră păzit de Greci simbriași și de Arnăuți. Ruinele foișorului se ved și adî. După acest foișor se numesce pînă adî mahalaua întregă «Foișorul.»

O V O R B A

Om̄ul virtuos, care are bogății câștigate fără paguba ni-mănuî, nu le va îngropă nici le va risipi; va ști să se bucure, va ști să le dea.

LEON TOLSTOI

— Notiță despre viața lui —

Conatele Leon Tolstoi este unul dintre cei mai însemnați scriitori ai Rusiei. Numele lui a trecut hotarele țării și în totă Europa a ajuns cunoscut, s'aŭ tradus operele lui în diferite limbi și s'aŭ studiat de către critici mari.

Am dat în «Albina» două povestiri populare ale acestui mare autor. Credem interesant pentru cititori ca după acestea, să-î înfățișăm și chipul, însoțit de câte-vă notițe despre viața lui.

S'a născut în anul 1828 — este deci astăzi de 70 de ani — și după ce termină studiile universitare, intră în armată în anul 1851 și luă parte la războiul Crimeei (Rusia contra Turciei, Angliei, Franței, Austriei și Sardiniei.)

După ce războiul se sfârși, demisionă din armată și făcŭ multe călătorii prin țări străine.

Intorcându-se în patrie, s'a așezat la o moșie a sa și de la 1883 duce o viață retrasă, dar foarte rodnică, dă la lumină scrieri și se îngrijesce de sătenii de pe proprietățile sale ca un adevărat părinte.

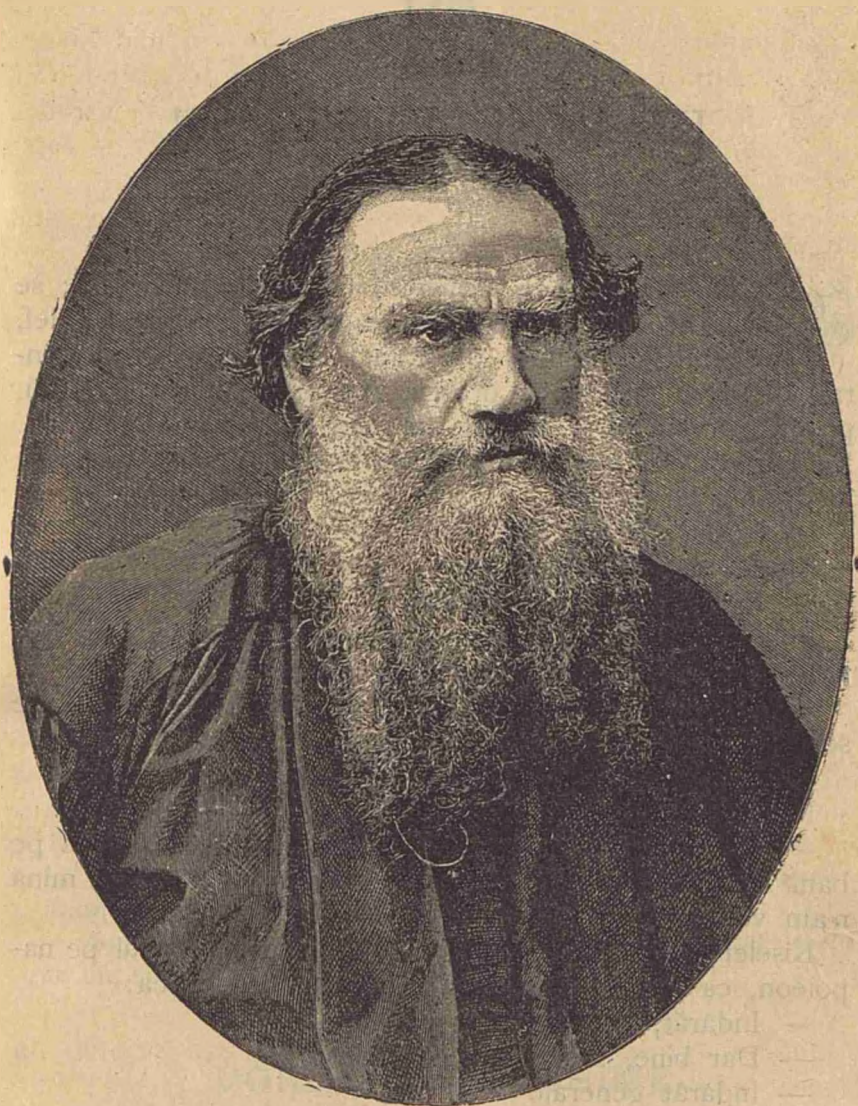
El și-a început cariera de autor prin publicarea în 1852 a câtor-vă povestiri; apoi scrise două romane mari și ca întindere și ca valoare: *Războiul și Pacea*, 1872 și *Ana Karenina*, 1877.

De atunci și pînă azi se publicară multe și foarte felurite scrieri: lucrări religioase, filosofice, didactice, morale, satirice, istorice, — fie sub formă de roman, de piesă de teatru, de narațiuni scurte, de predică, de confesiuni personale.

Războiul și pacea este înfățișarea societății rusești din epoca diferitelor războaie ale lui Napoleon I (1805—1815); e deci un roman istoric. *Ana Karenina* este înfățișarea societății rusești contemporane.

Dintre cele-lalte scrieri ale lui, vom mai cită: *Ivan prostul*; — *Memoriile mele: copilărie, adolescență, tinerețe*; — *Sonata lui Kreutzer*; — *Munca*.

G. A.

Leon Tolstoi.

Kiselef și Mehedințenul

— Amintire istorică —

In vara anului 1831 izbucnise holera în Bucuresci; se închisese toate barierele de un cordon militar. Kiselef, puternicul stăpînitor de atunci al Munteniei, eșise într'o zi să se plimbe cu droșca. A umblat pe la Herestrău, pe la Florésca și se întorse pe altă cale spre Bucuresci. La barieră, sentinela — un Mehedințen — se puse cu pușca în drumul lui Kiselef.

— Nazat, că dau foc!

Kiselef să ridică în droșcă.

— Eū sînt generalul Kiselef.

Poți să fii. Du-te la căprarul cordonului și adă-mi hirtie, că poți trece.

Generalul se coborî jos, scose un napoleon și-l întinse soldatului :

— Iacă, frate, bacșiș, lasă-mă să trec.

Mehedințenul plecă pușca și dișe blând :

--- Excelență, e holeră în oraș, nu pot pune mîna pe bani. Dacă vrei să mă cinstesci, aruncă-mi-î, căci din mînă n'am voie să-î iaū.

Kiselef aruncă napoleonul. Soldatul puse piciorul pe napoleon, ca să-l ia în stăpînire, apoi întinse pușca :

— Indărăt, generale, că trag foc.

— Dar bine, bre, ți-am dat bacșiș.

— Indărăt generale !

Și soldatul a tras cocoșul și-a pus arma la ochi. Generalul a trebuit să se întorcă. Ajuns pe altă cale în Bucuresci, Kiselef a poruncit să se afle numele soldatului, căruia i-a mai dat doi napoleoni și l-a făcut căprar, pentru farsa ce i-a jucat-o.

ȘLOIM ȘI RABI

- Șloim să duce la Rabi.
- Rabi-leben! Am să-ți spun o taină.
- Spune-o, Șloim.
- Mare urgie a cădut asupra casei mele, Rabi, tu scii că am avut un singur copil.
- Sciū. A murit?
- Mai rău, rabi-leben. S'a botezat!
- Rabi se scarpină în barbă.
- Du-te, Șloim acasă, și fii liniștit.
- Cum, Rabi? Așa păcat pe capul meu și să fiu liniștit?
- Tac!, Șloim.
- Rabi-leben, ar trebui să chiemî pe copilul mîeu să-l dojenesci.
- Nu pot, Șloim.
- De ce, Rabi?
- Să-ți spun la ureche, Șloim. Și eu am avut un singur copil și s'a botezat.
- Șloim s'a clătinat și erà să cađă.
- Cum, Rabi-leben, copilul tîu?
- Al meu, Șloim.
- Rabinul se plimbă fumând prin casă, Șloim erà zăpăcit.
- Vaî de mine, Rabi, ce-am ajuns! Dar ce đice Dumneđu?
- Rabi se opresce de o dată.
- Dumneđu? Șloim, Dumneđu tace, căci și el a avut un singur fiu, și... și acela s'a botezat!

VORBE DIN VECHIME

E un lucru prea nesuferit ceea ce fac unii ómenî, adică a impută facerile lor de bine; fiind-că datoria celui ce le-a primit este a le țineà minte tot-d'a-una, iar datoria celui-l-alt este a nu mai vorbi nicî-odată despre dîneze.

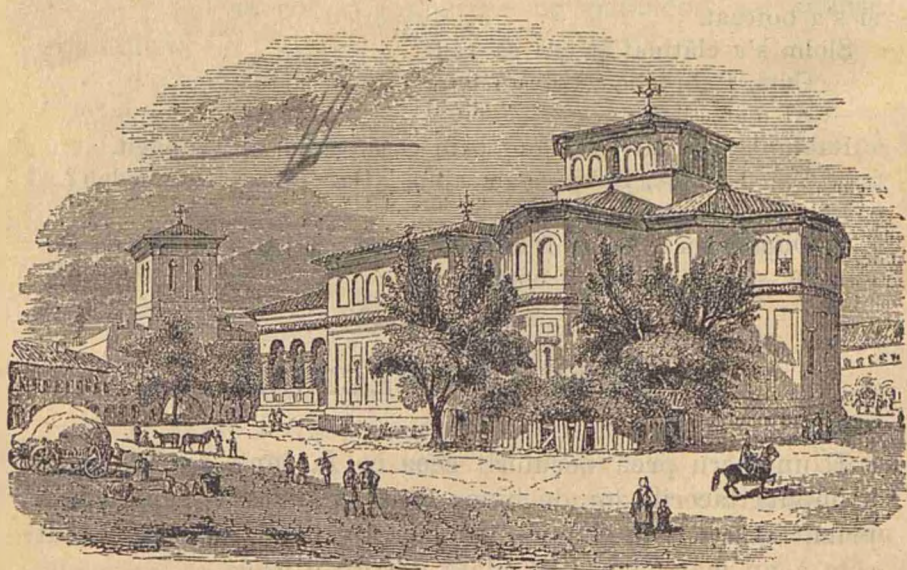

Danțul și urcarea delurilor.

Num că damele, în general, nu sînt însuflețite pentru escursiuni pe deluri și munți, este lucru cunoscut. Ele nu simt nici o plăcere în urcarea delurilor și munților din cauza greutateilor, ce sînt împreunate cu ast-fel de escursiuni: le dor picîórele și pace... Le dor picîórele? Dar când se avîntă în vîrtejul balului sciți, co-lea în carnaval, nu le dor picîórele? O cucónă îmbrăcată într'o haină ușoră și comodă și fără corset, n'ar întîmpinã nici o greutate în escursiunile pe munți; n'ar dureã-o picîórele pînã s'o apuce cãrceii.

La danț se cheltuiesce o cantitate de putere corporalã cu mult mai mare, sforțarea mușchilor de la picîóre este cu mult mai intensivã și totuși n'am auđit nici o cucónã plingendu-se cã se obosesce la joc și cã nu-ı place sã jöce, din contra, frica ei este sã nu vîndã în bal pãtrînjei. S'a fãcut o socotelã dupã care o cucónã face într'o nöpte de bal, jucãnd tóte jocurile obicinuite astãđi, un drum de 30—32 kilometri. Și acest drum îl face pe vîrfurile degetelor și cu corpul strîns ca într'o cuirasã.

Dacã ar trebui sã facã o cucónã acest drum pe jos, ar crede înainte de a-l începe, cã pînã aici i-a fost ursit firul vieții.

Biserica Sf. Gheorghe-Nou cum erã în 1838.

INFORMAȚII ȘTIINȚIFICE

Cel mai vechi act de căsătorie.

Cel de căsătorie cel mai vechi e acel ce se poate vedea în Muzeul Britanic (British Museum) din Londra. În acest muzeu se găsește o tăbliță cam de 12 centimetri lungime pe 6 c. m. lărgime, făcută din noroiu (glod) de Nil, și pe care se arată data căsătoriei lui Faron, regele Egiptului, cu fiica regelui Babiloniei. Se presupune că ar fi fost scrisă la anul 1540 înainte de Christos, deci are o vechime de mai mult de 3400 de ani.

*

Puterea de atențiune a copiilor.

D-l Schuyten publică în *Bulletin de l'Academie royale de Belgique*, observațiunile făcute asupra atențiunii copiilor în 4 școle deosebite. Metoda ce a urmat a fost: a dat copiilor să citească încet și fie-care în parte, un capitol atrăgător din mai multe cărți de sémă. Fără ca copiii să bage de sémă, d-sa a notat numărul de ori când își ridicau ochii și priviau în altă parte.

Ast-fel a constat că atențiunea e mai mare în clasele mai superioare, ceea-ce e natural, dar lucru ciudat, *fetele* sînt mult mai atentive ca băieții.

Ora zilei are asemenea influență asupra gradului de atențiune. Ea descresce de la 8 la 11 dimineța, la 2 după prânz e mai mare de cât la 11, dar mai mică de cât la 8.

În fine temperatura are asemenea influență. Atențiunea copiilor este în raport invers cu temperatura aerului. Sînt mult mai atenți iarna de cât vara.

*

Vechimea bólei «influența.»

S'a dis că influența este o bólă nouă.

Revista Medicală din Paris publică următorul pasagiu, după registrele parlamentului Franței.

«Anul 1414.

«Luni 5 Martie n'au fost pleduarii, nu erà nici un avocat, nici procuror, nici părți, din cauza unei fórte rele boli care bântuie întreg Parisul. Acestă bólă vine cu mare durere de cap ca și în tot corpul, asemenea un puternic guturaiu (tróhnă.) Eú însumi n'am dormit tótă nóptea, și abia mă pot ține pe picioare, mă dóre capul, rinichi, cóstele, umerii și picioarele, mă duc dar acasă.»

Se vede că réul erà fórte mare dacă a putut să fie închis palatul justiției din pricină că toți erau bolnavi.

În secolul al 17-lea un străin, care a trecut prin Paris, scria :

«La 7 Martie am fost supărați de puține friguri cauzate de un guturaiu, care domnesce pe aici, spițerii au isprăvit în 15 zile toate siropurile, zahărul de ghiță (candel) ce aveau pregătite pentru un an. Acestă bôla este atât de răspândită în cât o numesce *bôla la modă*, dar e atât de puternică în cât a pus la pat foarte multă lume.»

Așa dar influența departe de a fi nouă, e veche și încă foarte veche.

*

Iuțela Cămilelor.

De cât-vă timp a avut loc la Biskra, o cursă destul de originală. Nouă *cămile mehara*, venind din Tuggurt au ajuns în Biskra după un drum de 220 kilometre (11 poște) făcut în 16 ore și jumătate.

Ele erau călărite de Arabi.

Ceea-ce e de mirare, nu e atât iuțela drumului, cât putința cămilelor de a merge fără aproape să se odihnescă.

T.

SFATURI PRACTICE

Meșteșugul d'a mulge bine vacile.

Iată în ce chip trebuie să mulgi vaca, dacă vrei să-ți dea lapte mult și bogat în smântână :

- 1) Să mulgi repede ; încetinela te face să pierdi o parte din smântână.
- 2) Să mulgi tot laptele din uger ; laptele din urmă e cel mai bun.
- 3) În toate zilele să mulgi la acelaș cês.
- 4) Mulge în cruciș, adică cu o mână înainte și spre dreapta și cu cea-laltă în dărât, și spre stânga. Așa capeți mai mult lapte.
- 5) Mulge cu câte 5 degetele, nu numai cu două.
- 6) Când vaca e tinără și nărăvașă, fă-o să stea cu un picior din nainte ridicat în sus. Nici o dată însă să n'o bați.
- 7) La muls fii tot-d'a-una cu minile și vasele curate.
- 8) Înlătură tot ce ar putea să necăjescă vaca ; ea trebuie să stea în liniscea cea mai mare.

Ține-te de regulile acestea, dacă vrei să mulgi lapte mai mul și mai bun.

Conferințele populare din județul Dolj.

In județul Dolj s'a pus început la două instituțiuni culturale de mare însemnătate: *ținerea de conferințe populare* la săteni, de către învățator și înființarea *școlilor de adulți*, cari sînt prevădute în legea învățămîntului primar și normal primar. Această numai prin stăruința energicului revisor școlar, d-l *Cherciu*, în unire cu d-l *Al. Giulea*, directorul prefecturii Dolj, ambii bărbați tineri și energici, cari lucrează cu devotament și abnegațiune pentru prosperitatea morală și materială mai cu seamă a sătenilor din coprinsul județului.

În ziua de 23 Noembrie 1897 au convocat la reședința județului parte dintre învățătorii mai apropiați și pe cei de pe lângă linia ferată, la o consfătuire generală pentru a face încercările cu conferințe populare și cu școlile de adulți. În zilele de 29 și 30 Decembrie a avut loc a doua convocare a întregului corp didactic primar din județ, în sala cea mare a liceului Carol din Craiova pentru o nouă consfătuire. În aceste zile d-l revisor școlar, a arătat metodele practice în predarea lecțiilor, insistând mai cu seamă asupra culturii morale a elevilor, iar d-l *Giulea* a ținut o interesantă conferință despre patriotism.

Administrația superioară a județului a luat toate dispozițiunile și face orî-ce sacrificiu posibil pentru ca conferințele să se țină în toate Duminecile și sîrbătorile. Pentru ca aceste conferințe să dea rode trebuie împreunat *utilul* cu *frumosul*.

Ca țaranul să fie atras, trebuie să vadă mai întîiu un folos material, de care se pôte bucura într'un timp cât de neîntîrziat.

De aceea trebuie să-î se vorbescă la început de lucruri ce-î trebuie pentru existența zilnică.

În ast-fel a procedat d. *Dimitrie Dinulescu*, învățator, care—în ziua de 7 Decembrie 1897— a vorbit sătenilor din comuna Lipov despre fabricarea pîinei de făină de grîu amestecată cu cartofi.

D-sa a stăruit în a arată importanța culturii cartofului, cu care nu sînt obișnuți de loc sătenii din partea locului. În timp de secetă ar avé cu ce trăi mai eftin, n'ar cumpêră porumb atît de scump de nu se scapă de datorii cu anii. Cartofii producînd mult ar face pîine, mîncare și cu timpul pôte s'ar obișnui să hrănescă și vitele cu el.

X.

MULȚUMIRI PUBLICE

Dni: **M. Mândricelu**, I. St. **Istrătescu**, învățator, **N. Popescu**, primar, **N. Dumitrescu**, perceptor fiscal, **D. Dumitrescu**, proprietar, **I. Constantinescu**, notar, toți din comuna Odobesci, plasa Bolintin (Dâmbovița) aduc viile lor mulțumiri d-lui Dr. **M. Nicolescu**, medicul plășii, care a arătat devotament deosebit cu ocaziunea bôlei de *angină difterică*, care a bintuit în acea comună în luna lui Februarie trecut.

*

D. Ilie Purdel, dirigintele școlii din comuna Năruja (Odobesci) mulțumesc d-lor Socece și Comp., cari au bine-voit a trimite școlii din acea comună cărți în valoare de 50 de lei.

*

D. G. C. Gădință, comerciant în comuna Cătina (Buzău) aduce mulțumiri d-lor Gheorghe Serse, Ene Georgescu și Ghiță Serse, învățătorii școlii din comuna Posesci (jud. Prahova) pentru silințele ce-și dau în educațiunea și instrucțiunea copiilor ce li se dau în a lor grijă.

*

D. N. Lungulescu, învățătorul școlii din comuna Rachman (Constanța) aduce mulțumiri mai multor persoane din acea comună, cari au oferit școlii din acea comună suma de 30 lei pentru a se procura obiecte didactice necesare.

*

D. I. Bădulescu, învățătorul din comuna Gherghița (Prahova) aduce viile sale mulțumiri administrațiunii Domeniilor Coronei și în specie d-lui I. Călenderu pentru înființarea unei biblioteci pe lângă școla din acea comună.

Adrese către Redacție

Aplaud din totă inima aparițiunea «*Albinei*», căci avem la dispozițiune încă un organ al intereselor religioase și naționale ale mult încercatei noastre Patrii.

Facă Cerul ca apostolatul vostru să fie încununat de cele mai mănose rōde!

Răspunzând apelului de colaborare, vę promet că, pe cât timpul și împrejurările imi vor permite, voiū căutā să răspund apelului cu care m'ați onorat.

Înainte cu Dumnezeu!

Dr. Const. Chiricescu

Profesor la Facultatea de teologie din Bucuresti.

Revista «Albina» ne-a deschis multe speranțe. Nu ne îndoim că ea va umplea un gol mult simțit.

I. Săndulescu.

Filiași.

*

Mi-s dragi și mie albinele, căci, dragă Dōmne, am și eu o prisacā. Tot așa slābiciune am și pentru «Albina» d-vōstrā, a cārei menire este așa de înaltā: luminarea poporului. Ii doresc din totă inima roiuri multe și faguri de belșug.

Gh. Scutaru.

Buzău.

Întîmplările Săptămânei

— 17 Martie — 23 Martie —

Discusiunea generală a proiectului de lege pentru reforma învățămîntului secundar și superior a urmat în Senat. Au mai vorbit d-nii: Valerian Ursénu, Maiorescu, Gh. Ștefănescu, Sp. Haret, D. A. Sturdza.

În ziua de 19 Martie legea s'a luat în considerație, iar în ziua de 21 Martie, după ce s'au votat pe rînd articolele, s'a votat *în total cu unanimitatea voturilor*.

*

Senatorul *Miltiade Țoni* a murit subit Lunea trecută. Miercuri a fost înmormîntat în Iași cu mare pompă.

Răposatul, inginer, profesor la facultatea de științe din Iași, fost membru al Consiliului comunal din acel oraș, a lăsat unanime regrete. Eră în vîrstă numai de 53 de ani.

Eră bun la inimă, simpatic și unul din cei mai activi senatori. În timpul din urmă eră raportorul mai al tuturilor proiectelor de lege în Senat. Mórtea sa atît de timpurie e plînsă de toți.

*

Budgetul Casei școlilor se închee pe anul financiar 1898—99 cu 3.700.988 lei, și 97 bani, iar la cheltuieli cu 3.507.765 lei și 29 bani. Prin urmare această nouă instituțiune merge din an în an tot prosperînd.

*

La 18 Martie a început în Cameră discuțiunea generală asupra proiectului de budget pentru anul 1898—99.

Budgetul s'a luat în considerație în ziua de Sîmbătă 21.

*

Tribunalul de Ilfov se ocupă acum cu *procesul cămătarilor*.

În Iulie 1896 s'au făcut plîngerî de către mai multe persoane că o sémă de bancherași ovrei dau bani cu camătă (lucru oprit de lege) și că jupóie pe unii tineri nevîrsnici cari au dat polițe pentru sume mai mari de cât au luat.

Procurorii au început cercetările și au cerut darea în judecată a mai multora.

Acum procesul s'a înfățișat înaintea Tribunalului.

Interogatoriul acuzaților a ținut câte-va zile. Sîmbătă s'a început ascultarea martorilor.

Procesul continuă.

*

D. A. D. *Xenopol*, cunoscutul scriitor și profesor la Universitatea din Iași, a ținut Sîmbătă 21 Martie o lecțiune la Universitatea din București despre *Principiile fundamentale ale Istoriei*.

A doua lecțiune o va ținea Marți la 24.

*

Vaporul «*Principesa Maria*» s'a înămolit în apropiere de Constanța, venind de la Constantinopol. Din fericire, n'a suferit nici o stricăciune. S'au trimis în ajutor două vapóre. El a intrat în port cu o întirziere fórte mare, dar a putut a doua oară să plece iar la Constantinopol.

In străinătate.

Neînțelegerile între Spania și Statele-Unite devin din ce în ce mai grave. Este mare temă de un război, mai ales în Statele-Unite ideea aceea a căpătat foarte mulți partizani chiar în adunarea generală a țării.

*

Gladstone, marele om de stat al Angliei, este bolnav pe moarte. El e în vîrstă de 89 de ani.

*

Karditzi și Georgis, cei doi indivizi cari au tras focuri ca să ucidă pe Regile Gregiei, au fost osîndiți la moarte.

INFORMAȚIUNI

D-l Ilarian Velculescu, doctor în filosofie și pedagogie, revisor școlar al Capitalei, a fost numit, în urma concursului depus, ca profesor de pedagogie la școala normală din Câmpu-lung. Ne bucurăm foarte mult de această numire căci cunoștem pe d-l Velculescu ca un eminent pedagog. Școala normală din Câmpu-lung câștigă o nouă forță, care va contribui la bunul său nume. De alt-fel d-l Velculescu e cunoscut de cititorii noștri în urma studiului publicat în această revistă sub titlul de: *Satul meu*, care studiu va continua încă în numeroase viitoare. Afară de aceasta îl cunoșc dascălii din Dolj, Vlașca, Ialomița și Ilfov, unde a fost revisor școlar și ași a lăsat cele mai frumoase urme prin purtarea și capacitatea sa.

D-na *Zoe Vlădoianu*, a dăruit casei școlilor suma de 38.000 lei și un loc pe moșia sa din cătunul *Curtișora*, comuna *Teșliu*, jud. *Olt*, pentru construirea unei școlii primare model. Ministerul instrucțiunii pe lângă că exprimă vii mulțumiri d-nei *Vlădoianu* a luat încă măsuri ca școlarii să-i serbeze în fie-care an ziua onomastică. Allam că d-na *Vlădoianu* va mai construi încă două localuri de școli tot în aceleași condițiuni pe alte proprietăți ale sale din alte două comune.

POȘTA REDACȚIEI

G. Bucurescu. — Vă mulțumim. Vom utiliza.

Popescu, Bărbătescu. — Despre ce poveste ne vorbiți? Primim așa de multe în cât nu știm anume. Spuneți-ne titlul.

T. Bălășel. — Observați la Poșta Redacției.

Bejan, Lălescu; Tutova. — Regretăm că nu vă putem satisface.

Florescu, învățător, Zavolu. — Noi am publicat anunțul așa cum ni s'a trimis. Regretăm că nu vă putem da nici o deslușire; adresați-vă societății.

G. Stan, Loco. — Lotăriile neautorizate de poliție sint oprite de lege. Cum voiți să facem ceva contrar legilor?...

N. Mihăescu, profesor, Vilcea. — S'a primit. Se va răspunde.

V. I. Zaharia, Popesci. — Urmăriți Poșta Redacției și veți vedea lista articolelor admise și neadmise.

Pr. Spiridon Popa. — Primit. Vom răspunde la timp.

St. S. Tulescu, Craiova. — Vă rog observați la Poșta Redacției lista articolelor primite și neadmise.

D. Babuc, Severin. — Timiteti. Dacă se vor potrivi cu cerințele revistei noastre, vom publica cu plăcere.

Tache Ninulescu, Bechet. — Revista aceea apare în Transilvania. Adresați-vă redacțiunii de acolo.

Concursul publicat de d-l *Iuliu Al. Zane* pentru culegerea de proverbe Române, s'a amănat pentru 1 Septembrie a. c.; din cauza insuficienței materialului adunat, și rugăm pe abonații noștri a trimite cât mai multe lucrări pentru acest concurs.